

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI**
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylöl 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	21
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	21
8.	EKLER.....	33

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Ödenek ve Harcamaların Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı (TL)	1
Tablo 2: MİGEM 1984-2017 Yılları Arası İşlemleri	8

KISALTMALAR

KDV	Katma Değer vergisi
MİGEM	Maden İşleri Genel M¼d¼rl¼ę¼
MTA	Maden Tetkik ve Arama Genel M¼d¼rl¼ę¼
MEBAYS	Maden İşleri Genel M¼d¼rl¼ę¼ Elektronik Belge ve Arřiv Sistemi
MBYBS	Maden Bilişim Y¼netim Bilgi Sistemi

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2017 yılı Bütçesiyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına 2.333.590.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Genel Bütçeli Kurumlara tahsis edilen ödenek toplamının % 0,368 ine tekabül etmektedir.

Bakanlıkça bütçeyle verilen ödenekler dışında, uluslararası antlaşmalar gereğince Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında 2012 faz 1 için sağlanan fonlardan yıl içinde (6.866.423,02 EURO) karşılığı toplam 40.742.349,78 TL ve 2013 faz 2 için ise sağlanan fonlardan 2017 yılı içinde (696.157,91 EURO) karşılığı toplam 2.979.112,83 TL kaynak kullanılmıştır.

Bakanlıkça sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Bakanlığın 2017 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 1: Ödenek ve Harcamaların Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı (TL)

AÇIKLAMA	KBÖ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
Personel Giderleri	84.732.000	5.380.000	20.000	90.092.000	87.229.913
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	14.221.000	915.000	0	15.136.000	14.648.077
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.257.000.000	28.647.800	59.534.400	1.226.113.400	1.216.841.640
Cari Transferler	293.373.000	1.000	125.123.000	168.251.000	107.859.185
Sermaye Giderleri	94.221.000	7.000.000	7.000.000	94.221.000	50.323.609
Sermaye Transferleri	517.835.000	0	0	517.835.000	334.565.000
Borç Verme	72.208.000	128.000.000	1.266.400	198.941.600	196.244.528
TOPLAM	2.333.590.000	169.943.800	192.943.800	2.310.590.000	2.007.711.952

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bakanlık mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve

raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “Amaç” başlıklı 1'inci maddesinde; *“Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanması ile mali istatistiklerin hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir”* hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde,

uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 310'uncu maddesinde kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim ve her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu; 311'inci maddesinde kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından, üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu; 312'nci maddesinde kamu idarelerince, detaylı hesap planlarında yer alan hesaplardan aylık mizan ve yıllık olarak geçici ve kesin mizanların düzenleneceği; 313'üncü maddesinde kamu idarelerince hazırlanacak temel mali tabloların Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosu olduğu; 314-316'ncı maddelerinde bu tabloların mahiyetleri ve nasıl düzenleneceği; 327'nci maddesinde de mali tabloların hangi dönemlerde hazırlanıp yayımlanacağı belirtilmiştir.

Bakanlığın muhasebe hizmetleri Bilim Sanayi ve Teknoloji Merkez Saymanlık Müdürlüğü, tarafından yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, Bakanlığın temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetim, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu,

güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Denetim çalışmaları sırasında; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının merkez muhasebe birimdeki cetvel ve belgeler ile bu birimlerdeki yevmiye kayıtları ve yevmiye kayıtlarına esas belgeler ile bunlara dayanak oluşturan ilgili harcama birimleri arşivlerinde muhafaza edilen kanıtlayıcı belgeler; tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluk açısından incelenmiştir.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı Kayıtlarının (Maden Ruhsatı Teminatları) Güvenilir Verilere Sahip Olmaması

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünün (MİGEM); ruhsat, ihale ve çevre uyum teminatlarını takip ettiği Maden Bilişim Yönetim Bilgi Sistemi (MBYBS) kayıtları ile 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında “Maden Ruhsatları Teminatları” olarak muhasebeleştirilen kayıtların; hak sahiplerine ait bilgilerin işlenmemesi sebebiyle uyumlu olmadığı görülmüştür.

1-) Maden Ruhsatları ile ilgili bilgilerin yer aldığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünün bilgi işletim sistemi olan MBYBS, 2004 yılı itibarıyla kullanılmaktadır. Teminatlara ilişkin iade işlemleri ise 2005 yılı itibarıyla MBYBS üzerinden yürütülmektedir. 2005 yılından önceki tarihlere ait iade ve irat kayıtları MBYBS sisteminde kayıtlı bulunmadığından ihtiyaç halinde manuel olarak oluşturulmaktadır.

2-) MİGEM’in banka hesaplarına yatırılan ruhsat teminatları ve ihale teminatları irat ya da iade işlemi yapılacağı tarihlerde MBYBS’ye kaydedilmektedir. Ancak MBYBS de yer

almayan ruhsat teminatları da mevcuttur.

3-) Ruhsat teminatı tahsilatında yer alan toplam tutarlara ait bilgiler MBYBS' de yer almaktadır. Ancak teminat mektuplarının bir kısmı MBYBS'ye sehven nakit teminat olarak kaydedilmiştir.

3213 sayılı Maden Kanununda 6592 sayılı Kanunla yapılan düzenlemelerle; Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen ruhsat bedeli tanımı ile Kanun gereğince teminat ve harç adı altında ruhsat sahiplerinden farklı tutarlarda alınan bedellerin takip ve tahsilinde sorunlar yaşanmasından dolayı farklı kalemler altında alınan bu bedellerin yerine tek bir kalem olarak ruhsat bedeli altında bir bedel alınması öngörülmüş, teminat sisteminin kalkması nedeniyle idari para cezası uygulamasına geçilmiş ve ilgili maddelerde de gerekli değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca, belirtilen tanım çerçevesinde hesaplanan ve Ocak ayı sonuna kadar yatırılması gereken ruhsat bedellerinden arama ruhsatlarında tamamının, işletme ruhsatlarında yüzde 70'inin genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimi hesabına, işletme ruhsatlarının yüzde 30'unun ise çevre ile uyum planı çalışmalarını temin etmek üzere maden gruplarına göre teminat olarak ruhsatı veren idarenin muhasebe birimi hesabına yatırılması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Bu değişiklikler sonrasında MBYBS'de ayrı bir tahsilat takip ekranı kurulana kadar ruhsat bedeli tutarlarının da teminat bölümüne kaydedildiği görülmüştür.

4-) Çevre ile uyum teminatlarında geçmiş yıllarda Saymanlık üzerinden gerçekleşen iade işlemlerinden bazılarının MBYBS'de iade kaydının oluşturulmadığı görülmüştür.

5-) Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü tarafından MİGEM hesaplarına yatırılan arama ruhsat teminatı tutarları arasında, MBYBS'de gerekli teminat tutarına tamamlanan meblağların esas teminata ilave edilmeden kaydedildiği görülmüştür.

6-) 3213 sayılı Kanun gereğince I-a grubu ruhsatlar için İl Özel İdarelerine yatırılması gerekirken sehven MİGEM hesaplarına yatırılan ve dekont açıklamasında ruhsat ve vergi numarası açıklaması yer almayan tutarların, tahsilat bilgileri ve iadesi işlemleri için MBYBS'de kayıt oluşturulmamıştır.

7-) 2015 yılı mevzuat değişikliği sonrasında çevre ile uyum teminatları için MBYBS'de mali yükümlülük ekranı oluşturulmuş olmakla birlikte 2015 yılı itibariyle yatırılan çevre ile uyum teminatlarının iadesi için menü bulunmadığından 31.12.2017 tarihi itibariyle MBYBS'de otomatik olarak hesaplama yapılamamakta iade işlemleri manuel

hesaplamayla gerçekleştirilebilmektedir. Bir başka ifadeyle iade işlemlerine esas olacak tutarlar memur eliyle hesaplanmaktadır.

8-) 2017 yılı itibariyle Ruhsat sahiplerince MİGEM'in banka hesaplarına yatırılan bütün tutarlar, tahakkuk türü, sicil, tarih, makbuz no, tutar, TC Kimlik Numarası/Vergi Kimlik Numarası bilgileri ile kayıtlara alınmakta olup hesap hareketleri ile MBYBS uyumlu yürütülmektedir. Ancak banka hesaplarında biriken tutarlar bu ayrıntılı bilgiler olmadan Bakanlığın Merkez Bankasındaki Hesaplarına TOPLUCA aktarılmakta ve 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında "Maden Ruhsatları Teminatları" olarak muhasebeleştirilmektedir. Hak sahiplerine ödeme yapılması gerektiği zaman MİGEM tarafından hesaplama yapıp Saymanlığa gönderilmekte, bu hak sahibinin kaydı kendisinde tutulmadığı için Saymanlık MİGEM'in bildirdiği tutarı sadece kimlik/ hak sahipliği kontrolü yaparak aynen ödemektedir. Bir başka ifadeyle Saymanlık kendisine bildirilen bütün tutarları miktar kontrolünü yapamadığından aynen ödemektedir.

Örnek olarak; 40356 sicil numaralı ruhsat sahası için ruhsat sahibi şirket tarafından 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında çevre ile uyum teminatı bedeli olarak toplam 38.335,75 Türk Lirası yatırılmıştır. MİGEM 13.01.2017 tarih ve 50160624-840-E.401760 sayılı yazıyla Saymanlık Müdürlüğüne, hak sahibine 38.335,75 Türk Lirası yerine 38.670,75 Türk Lirası'nın iade edilmesi talimatını vermiştir. Saymanlık Müdürlüğü 19.01.2017 tarih ve 20170001320 yevmiye numaralı Muhasebe İşlem Fişiyle 38.670,75 Türk Lirası ödemiştir. Bu ödemede saymanlık kayıtlarında hak sahibinin yıllar itibariyle ödediği tutarlara ilişkin kayıt bilgisi bulunmadığından MİGEM' in talimatı aynen uygulanmıştır.

9-) 3213 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin 1 inci fıkrası hükmüne göre bir bankada teminat hesapları açılmıştır. MBYBS ve Saymanlık kayıtlarını karşılaştırabilmek amacıyla bu hesaplardaki bütün tutarlar 2017 yılının son mesai günü olan 29.12.2017 tarihinde saat 15.00 itibariyle Merkez Bankası hesaplarına aktarılarak sıfırlanmıştır. Bunun sonucunda 330 Hesabında kayıtlı Maden Ruhsatı Teminatlarının alacak bakiyesi olarak 562.192.483,78 Türk Lirası 2018 yılına devretmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar dahilinde MİGEM'in MBYBS sistemindeki verilerine göre 1984 yılından 29.12.2017 tarihine kadar kayıtlı tutarların bakiyesi ise aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere 1.363.571.923,72 Türk Lirasıdır.

Tablo 2: MİGEM 1984-2017 Yılları Arası İşlemleri

TÜR	1984-2017 ARASI TAHSİLATLAR (Türk Lirası)	2006-2017 ARASI İADELER (Türk Lirası)	2006-2017 ARASI İRATLAR (Türk Lirası)	BAKİYE (Türk Lirası)
RUHSAT TEMİNATI	1.153.073.582,00	149.196.335,40	76.928.726,83	973.748.505,49
İHALE TEMİNATI	107.023.395,78	60.223.410,06		
ÇEVRE UYUM TEMİNATI	398.856.946,27	9.033.528,04	0,00	389.823.418,23
TOPLAM	1.658.953.924,05	218.453.273,50	76.928.726,83	1.363.571.923,72

Bu durum; Bakanlığın 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında “Maden Ruhsatları Teminatları” olarak muhasebeleştirilen kayıtlar ile MİGEM’in MBYBS sistemindeki kayıtları arasında bir uyumsuzluğun olduğunu göstermektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen "Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM) ve Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. arasında kurulan veri paylaşımıyla 1 Ocak 2017 tarihi itibarıyla MİGEM’in banka hesaplarına yatırılan bütün tahsilatlar tahakkuk esaslı çalışmaktadır. Ruhsat sahiplerince yatırılan bütün tutarlar; tahakkuk türü, sicil, tarih, makbuz no, tutar, TCKNO/VKNO bilgileri ile kayıtlara alınmakta olup banka hesap hareketleri ile bilgi işlem sistemi de uyumlulaştırılmıştır.

Tahsilat sisteminin kurulmasıyla birlikte 2017 yılı sonrasında yatırılan tutarlara ait iade ve ihale geçici teminatı iratları için bilgi işlem sisteminde manuel tutar girişi yapılmayarak sehven/mükerrer ödeme riskleri engellenmeye çalışılmıştır.

Bakanlığımızın “330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında” “maden ruhsat teminatları” olarak muhasebeleştirilen hesaba, çevre ile uyum bedelleri ve ihale geçici teminatlarının birlikte topluca aktarılması uygulamasına yardımcı hesaplar açılmasıyla birlikte son verilmiştir. 04.04.2018 tarihi itibarıyla MİGEM’in banka hesaplarına yatırılan çevre ile uyum bedelleri “430-17 Çevre İle Uyum Teminatı Yardımcı Hesabı”nda ve ihale geçici teminatları “430-8 Maden Ruhsatı Teminatı Yardımcı Hesabı”nda sicil, erişim, tarih, makbuz no, tutar, TCKNO/VKNO bilgileri ile muhasebeleştirilmekte ve “330-1-1 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı”na herhangi bir tahsilat aktarılmamaktadır.

Ruhsatlara ait tahakkuk, tahsilat ve iade/irad işlemleri, “Elektronik Madencilik İşlemleri Yönetim Bilgi Sistemleri (e-Maden)” projesi kapsamına alınmıştır. e-Maden projesiyle Genel Müdürlük, Bankalar, Saymanlık arasında çift yönlü entegrasyonun kurulmasıyla veri paylaşımının iyileştirilerek hatalı veri girişlerinin engellenmesi ve

karşılaşılabilecek risklerin azaltılması amaçlanmıştır. e-Maden ile birlikte tahakkuk başlangıcından tahsilatın iade ya da irad sürecine kadar tüm aşamalar, geri dönüşler sağlanarak izlenebilecektir.

Bu itibarla; “330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı”na aktarılan ve iadeye konu olacak ruhsat teminatı dekontları, teminat mektupları ve 2015 yılında 3213 sayılı Maden Kanunu’nda yapılan mevzuat değişikliği sonrası ayrı bir tahsilat ekranı kurulana kadar bilgi işlem sistemine kaydedilemeyen çevre ile uyum bedelleri, arama ruhsat teminatlarının tahsilat bilgilerinin güncellenmesi, MİGEM’in banka hesaplarına I-a grubu ruhsatlar için sehven yatırılan tutarların dekont bilgileri, işlem göreceği tarihi beklemeksizin bilgi işlem sisteminde kayıt altına alınarak MİGEM ile Saymanlık kayıtları arasında uyum sağlama çalışmaları sürdürülmekte olup hem yardımcı hesapların açılması hem de e-Maden projesinin hayata geçmesiyle birlikte işlemlerin daha etkin ve kolay şekilde yürütülmesi, aynı zamanda verimliliğin artırılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Yapılan açıklamadan; 04.04.2018 tarihi itibariyle MİGEM’in banka hesaplarına yatırılan çevre ile uyum bedellerinin “430-17 Çevre İle Uyum Teminatı Yardımcı Hesabı”nda, ihale geçici teminatlarının ise “430-8 Maden Ruhsatı Teminatı Yardımcı Hesabı”nda sicil, erişim, tarih, makbuz no, tutar, TCKNO/VKNO bilgileri ile muhasebeleştirildiği ve “330-1-1 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı”na herhangi bir tahsilat aktarılmadığı anlaşılmaktadır. 04.04.2018 tarihi itibariyle kayıtların takip ve kontrole uygun şekilde yapılmaya başlanması olumlu bir sonuçtur. Ancak 04.04.2018 tarihinden önce yapılan kayıtların özellikle de 31.12.2017 tarihi itibariyle Kamu İdaresi kayıtlarıyla Saymanlık Müdürlüğü kayıtları arasındaki farkın giderilmesine bir katkısı bulunmamaktadır.

Kurumun e-maden projesi kapsamında yürüttüğü “Elektronik Madencilik İşlemleri Yönetim Bilgi Sistemi Kurulması” işinde hesap yılı itibariyle bulgu konusu hususlarının düzeltilmesini sağlayacak veri girişi öngörülmemektedir. Ruhsatlara ilişkin verilerin tek tek kontrol edilerek kurulacak sisteme girişinin yapılması değil Maden Bilişim Yönetim Bilgi Sistemi verilerinin yeni sisteme aktarılması söz konusu olduğundan bu şekilde güncel olmayan sorunlu veriler gelecek yıllara aktarılmış olacaktır.

Mevcut durumda, Bakanlığın 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında “Maden Ruhsatları Teminatları” olarak muhasebeleştirilen kayıtları ile MİGEM’in MBYBS sistemindeki kayıtları arasındaki uyumsuzluk giderilmemiştir.

Öneri:

Bakanlığın 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında “Maden Ruhsatları Teminatları” olarak muhasebeleştirilen kayıtları ile MİGEM’in MBYBS sistemindeki kayıtları arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi için; Maden Bilişim Yönetim Bilgi Sistemi verilerinin tek tek kontrol edilerek güncellenmesi ve 330 Hesabında kayıtlı Maden Ruhsatı Teminatlarının alacak bakiyesi olarak 562.192.483,78 Türk Lirası ile bire bir eşleştirilmesi gerekir.

BULGU 2: Vergi Dairelerince Yapılan Petrol Devlet Hissesi Tahsilat Tutarlarının Kamu İdaresi Mali Tablolarına Yansıtılmaması

Petrolde devlet hissesi gelir tahakkuk tutarlarının muhasebeleştirilmediği, bu gelir bilgilerinin kurumsal bazda oluşturulan bakanlık mali tablolarına bütçe geliri olarak yansıtılmadığı görülmüştür.

6491 sayılı Petrol Kanunu’nun 9’uncu maddesinde;

“(1) Bir arayıcı veya işletmeci ürettiği petrolün sekizde birini Devlet hissesi olarak ödemekle yükümlüdür.

....

(6) Petrol üreticisinin ödeyeceği Devlet hissesi, bir petrol birimi üzerinden üretilen ham petrolde varil başına 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 10’uncu maddesinde düzenlenen yerli ham petrolün piyasa fiyatı, doğal gazda ise dağıtım şirketlerine veya serbest tüketicilere yapılan satış fiyatı üzerinden hesaplanır.

(7) Devlet hissesi, üretimin yapıldığı ayı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar Genel Müdürlüğe beyan edilerek tahakkuk ettirilir ve ayın sonuna kadar ilgilinin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine ödenir. Devlet hissesinin beyan edilmemesi veya eksik beyan edilmesi hâlinde, maddi delillere veya kanuni ölçülere dayanılarak tespit olunan farklar üzerinden Devlet hissesi tarh edilir. Tarh edilen Devlet hissesi yüzde 100 fazlasıyla alınır. Ancak, ilgili tarafından eksik beyan edilen Devlet hissesinin beyan edilmesi gereken tarihi takip eden iki ay içinde kendiliğinden beyan edilmesi durumunda Devlet hissesi yüzde 50 fazlasıyla tarh edilir. Süresinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen ve Genel Müdürlüğün tespiti ya da ilgilinin kendiliğinden beyanı üzerine artırılarak tarh edilen Devlet hissesi ilgisine tebliğ edilir ve tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenir.

Süresinde beyan edilmeyen Devlet hissesine beyan edilmesi gereken son günden tahakkuk ettirildiği tarihe kadar geçen süre için 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında faiz uygulanır. Süresinde ödenmeyen Devlet hissesi Genel Müdürlüğün bildirimine üzerine ilgili vergi dairelerince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Devlet hissesine ilişkin beyan, tarh, tahakkuk, ödeme ile tarhiyata dair usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

...

(9) Devlet hissesi, Bakanlığın talebi üzerine aynı olarak da ödenebilir. Buna ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

22/01/2014 tarihli ve 28890 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Türk Petrol Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nin "Devlet hissesi usul ve esasları" başlıklı 29'uncu maddesinde,

"(1) Devlet hissesi, petrol hakkı sahibi tarafından üretilen petrolden, Kanununun 9'uncu maddesinde belirtilen oranlar ve esaslar çerçevesinde alınır. Devlet hissesi nakden ödenir.

(2) Üzerinden Devlet hissesi alınacak petrol, petrol sanayinde kullanılan usullerle ve ham petrol için varil, doğal gaz için de metreküp birimleriyle ölçülür.

...

(5) Devlet hissesi tahakkuk dönemi bir aydır. Devlet hissesi üretim yapılan her saha için ayrı ayrı tahakkuk ettirilir.

(6) Tahakkuk ettirilecek Devlet hissesi tutarı Devlet hissesi tahakkuk dönemi içinde her arama veya işletme sahasında yapılan üretimin sekizde birinin piyasa fiyatıyla çarpılması suretiyle hesaplanır.

(7) Petrol hakkı sahibi, Devlet hissesi beyannamesini üretimin gerçekleştiği ayı takip eden ayın ilk yirmi günü içinde Genel Müdürlüğe verir. Genel Müdürlük, beyannameleri en geç verildiği ayın sonuna kadar tahakkuk ettirir. Petrol hakkı sahibinin vermesi gereken beyannameyi, Devlet hissesinin tahakkuk ettiği ayın yirmisinden sonra vermesi durumunda Kanununun 23'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendine, tahakkuk döneminden sonra vermesi durumunda ise Kanununun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasına göre işlem yapılır.

(8) Beyan üzerine yapılan Devlet hissesi tahakkukundan sonra maddi delillere veya yasal ölçülere dayanılarak belirlenen farklar üzerinden, Genel Müdürlükçe ikmalen Devlet hissesi tarhiyatı yapılır....

(9) Devlet hissesi petrol hakkı sahibinin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine bir defada ödenir. Ödemeye ilişkin belgenin aslı, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde Genel Müdürlüğe ulaştırılır.

(10) Bakanlığın talebi halinde, Devlet hissesi aynı olarak ödenebilir.

(11) Devlet hissesi tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. ...”

Hükümleri yer almaktadır.

6491 sayılı Petrol Kanunu'nun yukarıda yer verilen 9'uncu maddesinde petrolden devlet hissesinin tahakkuk ettirilmesi hususu düzenlenmiştir. Buna uygun olarak Türk Petrol Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nin 29'uncu maddesine göre Petrol hakkı sahipleri, Devlet hissesi beyannamelerini üretimin gerçekleştiği ayı takip eden ayın ilk yirmi günü içinde Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne vermekle yükümlü bulunmakta, Genel Müdürlükçe de devlet hisselerinin beyannamelerin en geç verildiği ayın sonuna kadar tahakkuk ettirilmesi gerekmektedir. Devlet hisselerinin, petrol hakkı sahiplerince gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine bir defada ödenmesi gerekmekte, ödemeye ilişkin belgenin aslının, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde Genel Müdürlüğe ulaştırılması zorunlu bulunmaktadır.

Görüleceği üzere petrolden devlet hisseleri, petrol üreticisi şirketlerce aylık beyanlar verilmek ve bunlara dayanarak Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce tahakkuk fişleri kesilmek suretiyle tahakkuk ettirilmekte ve üreticilerin bu tahakkuk fişleriyle vergi dairelerine başvuruları sırasında tahsil edilmesiyle süreç tamamlanmaktadır.

Bununla beraber, bir Devlet gelirin tarh ve tahakkukunun ilgili Genel Müdürlük tarafından yapılmasına karşın, tahakkuk aşamasında buna ilişkin muhasebe kayıtlarının bakanlığın saymanlık işlemlerini yürüten merkez saymanlıkça yapılamadığı anlaşılmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “*Kayıt zamanı*” başlıklı 50'nci maddesinde, “*Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir.*” hükmü yer almaktadır.

5018 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “*Tanımlar*” başlıklı 4'üncü maddesinde, tahakkuk esasının bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilmesini ifade edeceği tespit edilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 6'ncı maddesinin ilk fıkrasının (a) bendinde ise, kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir-gider işlemlerinin, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izleneceği, gelir ve gider hesaplarının, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel

kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsus olduğu hususu yer almıştır.

Anılan Yönetmeliğin “Kayıt zamanı, kamu gelir ve giderleri ile bütçe gelir ve giderlerinin yılı” başlıklı 16’ncı maddesinde de, bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekilde dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirileceği, kamu hesaplarının mali yıl esasına göre tutulacağı, kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri mali yılın hesaplarında gösterileceği ve bütçe gelirlerinin tahsil edildiği, bütçe giderlerinin ise ödendiği yılda muhasebeleştirileceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrası ile bahsi geçen Yönetmeliğin 16 inci maddesinin üçüncü fıkrasında da; *"Kamu gelir ve giderleri tahakkuk ettirildikleri mali yılın hesaplarında gösterilir."*

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğini 52’nci maddesinde ise;

“(1) Gelirlerden alacaklar hesabına ilişkin tahakkuk işlemleri aşağıda açıklandığı şekilde yapılır:

a) İlgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe servisine bildirilen gelirlerden alacak tutarları, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtları yapılır.

b) Gelirlerden alacaklara ait tahakkuklar aynı gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirilir.

c) İlgili mevzuatı uyarınca diğer kamu idarelerinden alınması gereken yardımlar, paylar veya benzeri gelirler ile nakden alınacak hasılat ve kâr payları tahakkuk ettiğinde gelirlerden alacaklar hesabına kaydedilir...” hükümlerine yer verilmiş olup, gelir tahakkuklarının oluştuğunda muhasebeleştirilmesi, ilgili olduğu mali yılın hesaplarında gösterilmesi ve gelir tahakkuklarının kayıt altına alınmasında dikkat edilmesi gereken hususlar açıklanmıştır.

Buna göre, Devlet hisselerine ilişkin tahakkuk fişlerinin Genel Müdürlükçe düzenlenmesinden sonra muhasebe kayıtlarına girmesi gerekir. Uygulamada ise, Genel Müdürlükçe düzenlenen tahakkuk fişleri, muhasebe kayıtlarına girmeksizin petrol hakkı sahibine veya beyannameyi onun adına Genel Müdürlüğe teslim edenlere verilmekte, söz konusu gelirler

de, ancak tahsil edildiği aşamada muhasebe kayıtlarına yansımaktadır.

İkinci olarak, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında;

“Bu Yönetmeliğin, bütçe sınıflandırmasının kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları kullanılarak hesaplara kayıt yapılmasına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin hesap planında yer verilen tüm hesaplara kayıt yapılırken kurumsal kod kullanılması zorunludur.” hükmü bulunmaktadır.

Söz konusu düzenlemeye paralel olarak 41 Sıra Nolu Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinin 6'ncı maddesinin 8'inci fıkrasında da;

“Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin hesap planında yer verilen tüm hesaplara kayıt yapılırken kurumsal kod kullanılacaktır.” ifadesi yer almaktadır.

Ayrıca bütçe gelirleri yardımcı hesap kodunda bulunan gelirlerden hangilerinin hangi kurumun kurumsal koduyla hesaplara alınacağına ilişkin uygulama birliğinin sağlanması amacıyla Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 03/01/2017 tarihli ve 281 sayılı genel yazı ekinde yer alan cetvelde; genel bütçe detaylı hesap planının bütçe gelirleri hesabının yardımcı hesap kodları itibarıyla gelirlerin hangi idarelerin kurumsal kodu ile gelir kaydedileceği ayrıntılı olarak belirtilmektedir.

Buna göre Petrol İşleri Genel Müdürlüğü Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı içerisinde bir ana hizmet birimi olması nedeniyle “05.02.01.05- Petrolden Devlet Hissesi” yardımcı hesap kodu ile yapılan tahsilatlarda Bakanlığın kurumsal kodunun (20.00) kullanılarak, muhasebeleştirme işlemlerinin yapılması ve söz konusu gelirin Bakanlığın Mali Tablolarına yansıtılması gerekmektedir.

Özetle; 6491 sayılı Kanunun Petrolden Devlet Hissesine ilişkin olarak idareye verdiği tahakkuk ve vergi dairelerine verdiği tahsilat görevleri bulunmakta ancak idarece gerçekleştirilen tahakkuk ve vergi dairelerince yapılan tahsilat işlemlerinin kurumsal kod kullanmak suretiyle muhasebeleştirilmesinin mevcut yapı içerisinde mümkün olmadığı anlaşılmış olup bulgu konusu 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer almıştır.

Bu nedenle; 2017 yılında, 389.189.123,33 TL ham petrolden, 29.399.212,19 TL doğal gazdan olmak üzere toplam 418.588.335,52 TL Devlet hissesi tahsilatı gerçekleşmiş olmasına

rağmen, Bakanlık 2017 yılı Mali Tablolarında yer alan Gelirler Hesabının bu kadarlık eksik olduğu ve gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen "Bilindiği üzere 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu'nun 9 uncu maddesinde; "(1) Bir arayıcı veya işletmeci ürettiği petrolün sekizde birini Devlet hissesi olarak ödemekle yükümlüdür.

...

(7) Devlet hissesi üretimin yapıldığı ayı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar Genel Müdürlüğe beyan edilerek tahakkuk ettirilir ve ayın sonuna kadar ilgilinin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine ödenir..." hükümleri yer almaktadır. Buna göre Devlet Hissesi Beyannamesi, Kanun'da belirtilen süre içerisinde, üretim yapan petrol hakkı sahibi şirketler tarafından sunulmaktadır. PİGEM ve Gelir İdaresi Başkanlığı'nca (GİB) 20.06.2016 tarihinde imzalanan "Gelir İdaresi Başkanlığı İle Petrol İşleri Genel Müdürlüğü Arasında Elektronik Ortamda Yapılacak Veri Paylaşım Protokolü" kapsamında tahakkuk ettirilen Devlet hissesine ilişkin veriler elektronik ortamda GİB'e gönderilmektedir. PİGEM tarafından gönderilen tahakkuk bilgilerine istinaden Devlet hissesi, şirketlerin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairelerince tahsil edilmektedir.

İnceleme ve değerlendirme çalışmaları yapılmış olup Maliye Bakanlığı'ndan konuyla ilgili görüş istenmiş, Muhasebat Genel Müdürlüğü'nden gelen ekte bir örneği sunulan 31.05.2016 tarih ve 90192509-045.99-10264 sayılı görüş, 2015 ve 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporu ile Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu'nun hazırlanması sırasında dikkate alınmak üzere tarafınıza iletilmiştir. Muhasebat Genel Müdürlüğü'nden alınan yazıda; "Devlet hissesinin 6491 sayılı Kanun gereğince vergi dairesince tahsil edilmesi gerektiğinin hükmüne bağlanmış olduğu, mevcut yapı içerisinde vergi dairesince yapılan söz konusu tahsilatın kayıt altına alınmasında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın kurumsal kodunun kullanılmasının mümkün olmadığı ve tahakkuk ve tahsilatların farklı kurumsal kodlar kullanılarak muhasebeleştirilmesinin muhasebe kayıt bütünlüğü açısından uygun olmayacağı, ayrıca, tahakkuk ile tahsilat kayıtlarının farklı kurumsal kodlar ile yapılmasının söz konusu alacak takibini zorlaştıracığı göz önünde bulundurulduğunda mevcut uygulamanın zorunluluktan kaynaklandığı değerlendirilmiştir. Buna göre, 6491 sayılı Kanunun Devlet hissesinin idareye verilen tahakkuk ve vergi dairelerine verilen tahsilat görevine ilişkin hükümlerde değişiklik yapılmıyaya veya vergi dairelerince petrolden Devlet hissesine ilişkin olarak gerçekleştirilen tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin kurumsal kod kullanmak suretiyle muhasebeleştirilebilmesi

mümkün oluncaya kadar mevcut uygulama dışında başkaca bir uygulamanın mümkün olmadığı düşünülmektedir." ifadelerine yer verilmiştir.

Mevcut mevzuat çerçevesinde Maliye Bakanlığı'ndan bağımsız bir uygulama yapılmasının mümkün olmadığı, PİGEM tarafından 2017 yılında 389.189.123,33 TL ham petrolden, 29.399.212,19 TL doğal gazdan olmak üzere toplam 418.588.335,52 TL Devlet hissesi tahakkuku gerçekleştirilmiş olmasına rağmen, bu tahakkukun muhasebeleştirilememesinin, hem Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün hem de Sayıştay Başkanlığı'nın görüşlerinden de anlaşılacağı üzere zorunluluktan kaynaklandığı değerlendirilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Bakanlık cevabında belirtildiği üzere Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün görüşüne göre, 6491 sayılı Kanunun Devlet hissesinin idareye verilen tahakkuk ve vergi dairelerine verilen tahsilat görevine ilişkin hükümlerinde değişiklik yapılmıyacağı veya vergi dairelerince petrolden Devlet hissesine ilişkin olarak gerçekleştirilen tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin kurumsal kod kullanmak suretiyle muhasebeleştirilebilmesi mümkün oluncaya kadar mevcut uygulamanın bu şekilde devam etmesinin zorunluluktan kaynaklandığı belirtilmekte ise de;

Bu uygulamanın 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile bu kanuna dayanılarak çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ayrıntıları yukarıda bulgumuzda açıklanan ilgili hükümlerine aykırı olması nedeniyle;

Bu nedenle; 2017 yılında, 389.189.123,33 TL ham petrolden, 29.399.212,19 TL doğal gazdan olmak üzere toplam 418.588.335,52 TL Devlet hissesi tahsilatı gerçekleşmiş olmasına rağmen, Bakanlık 2017 yılı Mali Tablolarında yer alan 600 Gelirler Hesabının bu kadarlık eksik olduğu ve gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Alınan Teminat Mektuplarının Muhasebeleştirilmemesi

Enerji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından 3096 sayılı Kanun Kapsamındaki Yap İşlet Devret ve İşletme Hakkı Devri santrallerinin işletme süresi sonunda devri sırasında alınan teminat mektuplarının Merkez Saymanlığına teslim sürecinin 2017 yılı sonu itibariyle tamamlanmadığı ve Bakanlığın 2017 Mali Tablolarında yer alan Nazım Hesaplara yansıtılmadığı görülmüştür.

3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların, Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkındaki Kanunun 4'üncü maddesine istinaden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile görevli şirketler arasında imzalanan İmtiyaz, Görev Verme ve Uygulama Sözleşmeleri kapsamındaki yapılan anlaşmalar ve protokol maddelerine dayanılarak Yap İşlet Devret santrallerinin devrine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Söz konusu devir usul ve esaslarının “Teminat” başlıklı 12'nci maddesine göre Tesislerin devir teslimi anında karşılaşılabilecek herhangi bir hasar veya yerine getirilmemiş bir şirket vecibesinin teminatı olarak şirket, sözleşmede belirtilen miktarda ve sürede bir banka kesin teminat mektubunu Bakanlığa verecektir. Bu teminat sözleşme süresinin sonunda şirketin bu sözleşmeden doğan yükümlülüklerinin tamamının yerine getirilmesini müteakip şirketin müracaatı üzerine Bakanlıkça kabulüne dair bir belge ile birlikte sözleşmede Teminat ve/veya devir maddelerinde belirtilen hususlar kapsamında iade edilir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesinde, *“muhasabe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve mali raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.”*

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile mali sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Aynı Kanunun 50'nci maddesinde; *“bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması esastır.”* hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun 61'nci maddesinde, *“muhasabe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahibine ödenmesi, para ve parayla ifade edilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir.”*

Muhasebe yetkilisi; bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur.” denilmek suretiyle hem

muhasabe hizmetinin tanımı yapılmış, hem de kayıtları ve raporlamayı yapacak kişi tanımlanmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “*Tanımlar*” başlıklı 4’üncü maddesinde, “*muhasabe birimi; kapsama dâhil kamu idarelerine ait, gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin ve borçların hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerlerin ve emanetlerin alınması, saklanması ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanmasına ilişkin muhasabe hizmetlerinin yapıldığı birimi ifade eder.*” denilmektedir.

Anılan Yönetmelik’in on birinci bölümünde nazım hesaplar açıklanmış ve burada, nazım hesaplar ana hesap grubunun; varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarında izlenmeyen ve muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile idarenin muhasabe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ve gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılacağı tespit edilmiştir.

İlgili mevzuat uyarınca sözü edilen teminat mektuplarının Bakanlığa teslimiyle aslında Devlet bir yükümlülük altına girmektedir. Şöyle ki, sözleşme süresinin sonunda bu sözleşmeden doğan yükümlülüklerinin tamamını yerine getiren şirkete teminatın iadesi gerekmektedir. Böylece, Devlet bir müddet sonra söz konusu teminatları ya gelir kaydetmek ya da hak sahibine teslim etmek yükümlülüğü altına girmektedir. Devleti yükümlülük altına sokan her durumun, muhasabe kayıtlarında izlenmesi, yukarıda zikredilen 5018 sayılı Kanun ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri icabıdır.

Yapılan incelemede, 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporunda bulgu konusu yapılması üzerine; Genel Müdürlük tarafından Teminat Mektuplarının kayıt altına alınması ile ilgili gerekli işlemlerin başlatıldığı ancak 2017 yılı Bakanlık Mali Tablolarına yansımadağı görülmüştür.

Bu nedenle, kayıtlara alınması gereken teminat mektuplarının parasal değeri kadar 910 teminat mektupları hesabı ve 911 Alınan teminat mektupları emanetleri hesabının eksik olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Enerji İşleri Genel Müdürlüğü’nde (EİGM) bulunan söz konusu teminat mektupları, ilgili bankalardan teyit yazıları alındıktan sonra 09.04.2018 tarih ve 12338 sayılı yazı ile saymanlığa gönderildiği ancak saymanlık tarafından, 13.04.2018

tarihli ve 6696 sayılı yazı ile teminat mektuplarındaki referans numaralarının kullanılan sisteme uyumlu olmadığı ve kayıtlara alınamadığı gerekçesi ile teminat mektuplarının geri gönderildiği,

Bu kapsamda 16.05.2018 tarihinde 15968 sayı ile T.C. Ziraat Bankası'na, 15967 sayı ile VakıfBank'a, 15966 sayı ile Türkiye Halk Bankası'na, 15947 sayı ile GSD Yatırım Bankası'na, 15946 sayı ile Yapı ve Kredi Bankası'na yazılan yazılarda; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49 uncu maddesi ve aynı Kanununun 50 nci maddesi uyarınca söz konusu teminat mektuplarının muhasebe kayıtlarının izlenmesi gerektiği belirtilerek, bankalarına ait teminat mektuplarının saymanlık kayıtlarına alınabilmesi için sistemle uyumlu referans numaralarının gönderilmesi istenmiş olup, bankalardan cevap beklendiği belirtilmektedir.

Sonuç olarak Yukarıda ayrıntıları belirtilen söz konusu teminat mektuplarının saymanlık kayıtlarına alınması işlemlerinin devam ettiği ve bu nedenle 2017 yılı Bakanlık Mali Tablolarına yansımadağı anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, kayıtlara alınması gereken teminat mektuplarının parasal değeri kadar Bakanlığın 2017 yılı Bilanço Dipnotlarında yer alan 910 Teminat Mektupları Hesabı ve 911 Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabının eksik olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Petrol Ruhsat İşlemlerinden Alınan Harç Gelirlerinin Bakanlık Mali Tablolarına Yansıtılamaması

Harçlar Kanununa göre petrol ruhsat, saha intikali, devir, hak tesisi, temdit ve tescil işlemlerinden harç tahsilatı yapılmasına rağmen bu gelir tahsilatına ilişkin tutarların kurumsal bazda oluşturulan Bakanlık Mali Tablolarına bütçe geliri olarak yansıtılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında; *“Bu Yönetmeliğin, bütçe sınıflandırmasının kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları kullanılarak hesaplara kayıt yapılmasına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin hesap planında yer verilen tüm hesaplara kayıt yapılırken kurumsal kod kullanılması zorunludur.”* hükmü bulunmaktadır.

Söz konusu düzenlemeye paralel olarak 41 Sıra Nolu Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinin 6'ncı maddesinin 8'inci fıkrasında da;

“Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin hesap planında yer verilen tüm

hesaplara kayıt yapılırken kurumsal kod kullanılacaktır.” ifadesi yer almaktadır.

Ayrıca bütçe gelirleri yardımcı hesap kodunda bulunan gelirlere hangilerinin hangi kurumun kurumsal koduyla hesaplara alınacağına ilişkin uygulama birliğinin sağlanması amacıyla Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 03/01/2017 tarihli ve 281 sayılı genel yazı ekinde yer alan cetvelde; genel bütçe detaylı hesap planının bütçe gelirleri hesabının yardımcı hesap kodları itibarıyla gelirlerin hangi idarelerin kurumsal kodu ile gelir kaydedileceği ayrıntılı olarak belirtilmektedir.

Buna göre Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün petrol işlemleri faaliyet alanından kaynaklanan “01.06.07.99 – Diğer İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları” yardımcı hesap kodu ile yapılan tahsilatlarda (ilgili idare) ibaresi bulunduğundan, Bakanlığın kurumsal kodunun (20.00) kullanılması ve söz konusu tahsilatların Bakanlığın Mali Tablolarına yansıtılması gerekmektedir.

Uygulamada Petrol işlemlerine ilişkin olarak vergi dairelerince yapılan tahsilat işlemlerinin kurumsal kod kullanmak suretiyle muhasebeleştirilmesinin mevcut sistem içerisinde mümkün olmadığı anlaşılmıştır.

Bu nedenle, 2017 yılında vergi dairelerince petrol işlemlerinden 1.145.272,40 TL tahsilat yapıldığından 2017 yılı Mali Tablolarında Gelirler Hesabının bu kadarlık eksik olduğu ve gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen, "Bulguda ifade edildiği üzere, uygulamada petrol işlemlerine ilişkin olarak vergi dairelerince yapılan tahsilat işlemlerinin, daha evvelki Sayıştay Raporları'nda bulgu olarak raporlanan; "Devlet hissesinin tahsilat tutarlarının kamu idaresi mali tablolarına yansıtılması" hususu ile benzerlik göstermesi sebebiyle, petrol ruhsat işlemlerinden alınan harç gelirleri için de kurumsal kod kullanmak suretiyle muhasebeleştirilmesinin mevcut sistem içerisinde mümkün olmayacağı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, harçlarla ilgili söz konusu tahsilat işleminin Bakanlığımız mali tablolarına yansıtılmasının sağlanması için Maliye Bakanlığı nezdinde gerekli yazışmalar da yapılacak ve sonuçlarından Sayıştay Başkanlığı ve Başkanlığınıza bilgilendirilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Bakanlık cevabında belirtildiği üzere; uygulamada Petrol işlemlerine ilişkin olarak vergi dairelerince yapılan tahsilat işlemlerinin kurumsal kod kullanmak suretiyle muhasebeleştirilmesinin ve Bakanlık Mali Tablolarına yansıtılması mevcut sistem içerisinde mümkün olmadığı belirtilmekle birlikte;

Bu uygulamanın 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile bu kanuna dayanılarak çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ayrıntıları yukarıda bulgumuzda açıklanan ilgili hükümlerine aykırı olması nedeniyle;

2017 yılında vergi dairelerince petrol işlemlerinden 1.145.272,40 TL tahsilat yapıldığından 2017 yılı Bakanlık Mali Tablolarında yer alan 600 Gelirler Hesabının bu kadarlık eksik olduğu ve gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İdari Para Cezalarına İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından 3213 sayılı Maden Kanunu'na göre verilen idari para cezalarının Gelirlerden Alacaklar, Gelirlerden Takipli Alacaklar gibi hesaplarda muhasebe kayıtlarının yapılamadığı, tebliğ işlemlerinin yerine getirilememesi sebebiyle tahsilatın sınırlı kaldığı bu durumun tahsilat süreçlerini aksattığı ve ceza verilme amacını ortadan kaldırdığı görülmüştür.

1-) 3213 sayılı Maden Kanununda öngörülen İdari Para Cezaları Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından idari yaptırım mahiyetinde uygulanmakta olup 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'na göre takip ve tahsil edilmektedir.

2-) 5326 sayılı Kanununun 26'ncı maddesinde;

"(1) İdari yaptırım kararı, 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgili kişiye tebliğ edilir. Tebligat metninde bu karara karşı başvurulabilecek kanun yolu, mercii ve süresi açık bir şekilde belirtilir.

(2) İdari yaptırım kararının ilgili gerçek kişinin huzurunda verilmesi halinde tutanakta bu husus açıkça belirtilir. Bu karara karşı başvurulabileceği kanun yolu, mercii ve süresine ilişkin olarak bilgilendirildikten sonra kişinin karar tutanağını imzalaması istenir. İmzadan kaçınılması halinde bu durum tutanakta açıkça belirtilir. Karar tutanağının bir örneği kişiye verilir.

(3) Tüzel kişi hakkında verilen idari yaptırım kararları her halde ilgili tüzel kişiye tebliğ edilir." hükmü yer almaktadır.

3-) Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanunla değişik 17'nci maddesinin (4) numaralı fıkrasında "Genel Bütçeye gelir kaydedilmesi gereken idarî para cezalarına ilişkin kesinleşen kararlar, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere Maliye Bakanlığınca belirlenecek tahsil dairelerine gönderilir. Sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareler tarafından verilen idarî para cezaları, ilgili kanunlarında aksine hüküm bulunmadığı takdirde, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre kendileri tarafından tahsil olunur. Diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen ve Genel Bütçeye gelir kaydedilmesi gerekmeyen idarî para cezaları, ilgili kanunlarında özel hüküm bulunmadığı takdirde genel hükümlere göre tahsil olunur." hükmü yer almaktadır.

4-) Maden İşleri Genel Müdürlüğü Heyetleri tarafından mahallinde yapılan denetimler sonucunda 6592 Sayılı Kanunla Değişik 3213 sayılı Maden Kanununun ilgili hükümleri gereği ruhsat sahiplerine/üçüncü kişilere idari para cezaları uygulanmasında; denetim heyeti tarafından düzenlenen "Mahallinde Tetkik ve Değerlendirme Raporu" çerçevesinde verilmesi gereken idari para cezaları Genel Müdürlük onayıyla 7201 sayılı Kanuna göre ilgisine tebliğ edilmekte bu tebliğ kesinleştikten sonra tahsilat için muhatapın bağlı olduğu vergi dairesine bildirim yapılmaktadır. Ancak bu bildirimler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının muhasebe hizmetlerini yürüten Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğüne gönderilmemektedir.

5-) Uygulamada büyük çoğunlukla idari yaptırımın muhatapları idari para cezası

kararını tebellüğ etmekten imtina ettiklerinden Resmi Gazetede ilan edilen tebligat yapılmaktadır. Bu kapsamda örnek olarak; 4 Ocak 2017 tarih ve 29938 sayılı Resmi Gazetede 127, 6 Ocak 2017 tarih ve 29940 sayılı Resmi Gazetede 75, 13 Haziran 2017 tarih ve 30095 sayılı Resmi Gazetede 300 adet muhataba ilan edilen tebligatta bulunulmuştur.

6-) Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından idari yaptırıma muhatap olanların bağlı oldukları Vergi Daireleri ancak tahsilat yaptıklarında yaptıkları tahsilat tutarlarını muhasebeleştirmekte bunun dışında alacak kaydı oluşturmamaktadır. Ayrıca yapılan tahsilat Maden İşleri Genel Müdürlüğüne bildirilmemektedir. Muhataplar, ancak ödedikleri cezalara ait tahsilat makbuzlarını gönderdiklerinde Genel Müdürlük bilgi sahibi olmaktadır.

7-) Maden İşleri Genel Müdürlüğü Heyetleri tarafından mahallinde yapılan denetimlerde Ruhsat sahibine daha önce verilen idari para cezalarının tebliğ ve tahsil durumuna yönelik inceleme yapılmamaktadır. Örnek olarak 44917 Ruhsat Numaralı şirkete 04.09.2015 tarih ve 5813 sayılı onayla verilen 20.000,00 TL idari para cezası bu ruhsat sahibine 13 Haziran 2017 tarih ve 30095 sayılı Resmi Gazetede ilan edilen tebliğ edilmiştir. Bu ruhsat sahası 21.07.2017 tarih ve 805308 sayılı olurla oluşturulan heyet tarafından mahallinde denetlenmiştir. Ancak değerlendirme raporunda 04.09.2015 tarih ve 5813 sayılı onayla verilen cezanın akıbetiyle ilgili bir değerlendirme yapılmamıştır.

8-) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının muhasebe hizmetlerini yürüten Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü idari para cezasına muhatap olan ruhsat sahiplerine ödeme yaparken bu cezaların ilgili vergi dairelerinde alacak kaydı yapılmadığından bunların tahsiline yönelik sorgulama yapamamaktadır.

Örnek 1: S:200704679 sayılı ruhsat sahası sahibine 25.08.2015 tarih ve 5547 sayılı olur ile 30.000,00 TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiş bu karar 13.10.2015 tarih ve 78671328-101.17.02-E.58677 sayılı yazıyla muhatabın bağlı olduğu Hatay Vergi Dairesine bildirilmiş ancak herhangi bir tahsilat yapılmamıştır. Bu muhatap söz konusu cezayı ödemediği gibi muhtelif yıllarda yatırdığı toplam 20.338,50 TL tutarındaki çevre ile uyum teminatı Genel Müdürlüğün 26.01.2017 tarih ve 50160624-840-E.403468 sayılı talimatıyla saymanlık tarafından muhatabına ödenmiş, bu ödeme sırasında idari para cezası mahsup yoluyla tahsil edilmemiştir.

Örnek 2: S:20050454 sayılı ruhsat sahası sahibine 20.01.2016 tarih ve 800975 sayılı olur ile 21.116,00 TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiş bu ceza muhatabın bağlı olduğu Yalvaç Vergi Dairesi tarafından tahsil edilememiştir. Bu muhatap söz konusu cezayı

ödediği gibi muhtelif yıllarda yatırdığı toplam 16.169,50 TL tutarındaki çevre ile uyum teminatı Genel Müdürlüğün 12.04.2017 tarih ve 50160624-840-E.411923 sayılı talimatıyla saymanlık tarafından muhatabına ödenmiş, bu ödeme sırasında idari para cezası mahsup yoluyla tahsil edilmemiştir.

9-) Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından 3213 sayılı Maden Kanunu'na göre verilen idari para cezaları Hazineye gelir sağlanması amacıyla değil madencilik işlerinin mevzuata uygun olarak yürütülmesini temin etmeye yöneliktir. Bu cezaların muhataplarından tahsil edilmemesi madencilik faaliyetleri gibi çok riskli bir sektörde faaliyet gösteren muhatapların mevzuata uyma hassasiyetini ortadan kaldıracaktır.

10) Maden İşleri Genel Müdürlüğünün MBYBS ve MEBAYS sistemlerini e-maden projesiyle daha kullanışlı hale getirmeye yönelik çalışmalar yürüttüğü, Gelir İdaresinin Kayıtlı Elektronik Posta sisteminin kullanılmasıyla tebligat sorunlarının aşılabileceği değerlendirilmekle birlikte Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve/veya Gelir İdaresi Başkanlığınca 3213 sayılı Maden Kanununa göre verilen idari para cezalarının Gelirlerden Alacaklar, Gelirlerden Takipli Alacaklar gibi hesaplarda muhasebe kayıtlarının yapılamadığı, bu durumun tahsilat süreçlerini aksattığı ve ceza verilme amacını ortadan kaldırdığı görülmüştür

Kamu idaresi cevabında; Aynen "3213 Sayılı Maden Kanunu gereği idari para cezalarının tebliğinde yaşanan sorunları gidermek üzere Maden Yönetmeliği ile ruhsat sahiplerine KEP adresi alma zorunluluğu getirilmiş ve tebligatların bu adreslere yapılarak sorunların giderilmesi sağlanmıştır.

Ruhsat sahiplerine uygulanan idari para cezaları, ruhsat sahibinin yasal ikametgâhına tebliğine müteakip 1 (bir) ay içerisinde ödenmesi halinde Defterdarlık kanalı ile ödenmemesi halinde ise ruhsat sahibinin bağlı bulunduğu Vergi Dairesi Müdürlüğüne 6183 sayılı Kanun gereği tahsil edilmek üzere bildirilmektedir. İdari para cezalarının tahsilinin Saymanlık Müdürlüğüne bildirilmesi ve ruhsat sahibinin de 15 gün içerisinde indirimli ödeme durumu söz konusu olduğunda, Saymanlık Müdürlüğünün Ankara dışından yapılacak ödemelerde tebliğ tarihini görme imkânı bulunmadığından idari para cezalarının Saymanlık Müdürlüğü aracılığıyla tahsilinin yapılması sorunlara yol açacaktır. Tahsil edilmek üzere Vergi Daireleri ve Defterdarlıklara gönderilen idari para cezası yazıları, aynı zamanda dağıtımlı olarak Saymanlık Müdürlüğüne de gönderilecektir.

İdari para cezaları, alacak kayıtlı tutarlar olmadığından ancak tebliğinde tahsil edilebilen tutarlar olduğundan, ruhsat sahiplerinin bağlı bulunduğu Defterdarlık/Vergi Dairelerince yapılan idari para cezası tahsilatları MİGEM'e bildirilmemektedir. Diğer taraftan, MİGEM tarafından idari para cezası yaptırımını uygulanan ruhsatlar için ödenen makbuzların MİGEM'e verilmemesi halinde ruhsata ait diğer işlemlerin de yapılmaması e-maden projesi ile planlanmaktadır. Bu konuda gerek Devlet Haklarının gerekse idari para cezalarının tahsili ve bilgilerinin aktarılması konusunda Muhasebat Genel Müdürlüğü ve Gelir İdaresi Başkanlığı ile tahsilat protokolü yapılması aşamasına gelinmiş olup tahsilatlara ilişkin bilgiler elektronik ortamda kayıtlara alınarak bu sorun giderilmiş olacaktır.

Yeni oluşturulan mahallinde tetkik rapor formatında heyetin önceden uygulanan idari para cezaları hakkında yapılan işlemlerle ilgili kontrol ve tespitinin yapılması sağlanmış olup sorunun bu şekilde çözümlenmesi sağlanacaktır.

3213 sayılı Maden Kanunu gereği tahakkuk eden mali yükümlülükler yerine getirilmediği müddetçe ruhsat hukuku ile ilgili herhangi bir işlem yapılmaması e-maden projesi ile planlanmaktadır. Ayrıca, 3213 sayılı Maden Kanunu'nda bazı mali yükümlülükler yerine getirilmediğinde (13 üncü madde) ruhsat hukuku sona erdirilmektedir. Diğer taraftan, e-maden yazılımı gerçekleştirildiğinde 3213 sayılı Maden Kanunu gereği tahakkuk edecek bütün mali yükümlülükler tahakkuk esaslı bir yapıya kavuşacağından ve ruhsat sahiplerine KEP adresi alma zorunluluğu getirildiğinden, özellikle idari para cezaları konusunda yaşanan sorunların ortadan kalkacağı düşünülmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Ruhsat sahiplerine KEP adresi alma zorunluluğu getirilip tebligatların bu adreslere yapılması, Muhasebat Genel Müdürlüğü ve Gelir İdaresi Başkanlığı ile tahsilat protokolü yapılması aşamasına gelinmesi, yeni oluşturulan mahallinde tetkik rapor formatında heyetin önceden uygulanan idari para cezaları hakkında yapılan işlemlerle ilgili kontrol ve tespitinin yapılması hiç kuşkusuz sorunun çözümlenmesine katkı sağlayacaktır. Ancak e-maden yazılımı gerçekleştirilmesi halinde dahi idari para cezaları konusunda yaşanan sorunlar ortadan kalkmayacaktır.

Öncelikle e-maden yazılımını gerçekleştiren kamu şirketiyle imzalanan "Elektronik Madencilik İşlemleri Yönetim Bilgi Sistemi Kurulması" işine ait sözleşme ekinde yer alan teknik şartname incelendiğinde yüklenici Şirketin tahakkuk esaslı muhasebe kayıtlarının yapılmasıyla ilgili bir modül geliştirmek gibi bir yükümlülüğünün bulunmadığı

görülmektedir. Diğer taraftan Şirketin maden ruhsatı sahiplerinin bilgilerinin yeniden oluşturulmak suretiyle güncellenmesi sorumluluğu da bulunmamaktadır.

Bu durumda idari para cezalarının Gelirlerden Alacaklar, Gelirlerden Takipli Alacaklar gibi hesaplarda muhasebe kayıtlarının yapılamadığı sürece tahsilat süreçlerinin yine aksayacağı ve ceza verilme amacının ortadan kalkacağı düşünülmektedir.

Öneri:

3213 sayılı Maden Kanununa göre verilen idari para cezalarının gelir elde etmeye yönelik olmadığı ve bu süreçlerde yaşanan sorunların ceza verme amaçlarını ortadan kaldırdığı göz önüne alınarak tahsilat süreçlerinin sağlıklı yapılabilmesi için idari para cezalarının Gelir İdaresi Başkanlığı ve Muhasebat Genel Müdürlüğüyle koordineli olarak tahakkuk esaslı muhasebe kayıtlarının yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 2: Yargı Kararının Uygulanmaması Sebebiyle Bütçe Gelirleri Hesabında Fazlalık Oluşması

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından verilen 359.171,00 TL idari para cezasının kaldırılması için açılan dava sonucunda tesis edilen kesin hükmün Maden İşleri Genel Müdürlüğüne gönderilmemesi sebebiyle mahkeme kararının yerine getirilmediği, bunun sonucunda Bütçe Gelirleri Hesabında fazlalık olduğu görülmüştür.

1-) Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yaptırılan denetim sonucunda düzenlenen 03.07.2012 tarih ve 5129 sayılı olurla; 200701159 sayılı ruhsat sahasında rödövensçi olarak çalışan davacıya 359.171,00 TL idari para cezası uygulanmıştır.

2-) Davacı yasal süre içerisinde % 25 indirimle söz konusu para cezasını bağlı bulunduğu vergi dairesine 269.381,25 TL olarak ödemiş ve 359.171,00 TL idari para cezasının kaldırılması için dava açmıştır.

3-) İdari para cezasının kaldırılması için açılan davanın; Bozüyük Sulh Ceza Hakimliği tarafından karara bağlanan 2016/130 değişik iş sayılı kararına taraflarca yapılan itirazlar Bilecik Sulh Ceza Hakimliği tarafından 2016/416 değişik iş numaralı kararla kesin hükme bağlanmıştır. 25.05.2016 tarihli kesin kararda Bakanlık tarafından verilen idari para cezası 165.509,42 TL olarak belirlenmiştir.

4-) Bu mahkeme kararı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Hukuk Müşavirliği tarafından 31.12.2017 tarihi itibarıyla kararın uygulayıcısı olan Maden İşleri Genel Müdürlüğüne gönderilmemiştir. Maden Bilişim Yönetim Bilgi Sistemi üzerinden davacının

200701159 sayılı ruhsat sahasına ilişkin işlemlere bakılmış davacının bağlı bulunduğu vergi dairesine mahkeme kararı gereğince davacıya iade edilecek tutarla ilgili bir yazışmaya rastlanmamıştır.

5-) Davacı, 359.171,00 TL tutarındaki idari para cezasını %25 indirimli 269.381,25 TL olarak yatırdığından kesinleşen 165.509,42 TL idari para cezasından %25 indirim yapılarak davacının ödediği tutardan indirilmek suretiyle 145.249,18 TL nin iadesi gerekmektedir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından mahkeme kararı çerçevesinde davacının bağlı olduğu vergi dairesinden idari para cezası iadesi yaptırılmadığından bütçe gelirleri hesabında 145.249,18 TL fazlalık ortaya çıkmıştır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen "3213 sayılı Maden Kanunu gereği uygulanan idari para cezalarına karşı açılan davalar sonucu, Genel Müdürlüğümüze resmi yazı ile gönderilen mahkeme kararları uygulanmakta olup bu konuda gerekli çalışmalar yapılarak mahkeme kararları gereği işlem tesis edilecektir. Bu konuda, Bakanlığımız Hukuk Müşavirliği ile MİGEM arasında işlemlerin hızlı ve akıcı bir şekilde yapılması gözden geçirilecek olup mahkeme kararlarının süresi içerisinde yerine getirilmesi hususunda gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Bakanlık tarafından yapılan açıklamada Hukuk Müşavirliği ile MİGEM arasında işlemlerin hızlı ve akıcı bir şekilde yapılması gözden geçirilecek olup mahkeme kararlarının süresi içerisinde yerine getirilmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiş olmasına karşılık bulguda belirtilen mahkeme kararının uygulanmaması sebebiyle bütçe gelirleri hesabında ortaya çıkan 145.249,18 TL fazlalıkla ilgili bir değerlendirmede bulunulmamıştır.

Bulgu konusu yargı kararının uygulanmaması hususu takip eden denetimlerde izlenecektir.

Öneri:

Bulgu konusu mahkeme kararının yerine getirilmemesi hususunun Bakanlığın Denetim Hizmetleri Başkanlığına gönderilerek sorunun kişisel hatalardan mı yoksa sistematik bir sorundan mı kaynaklandığı tespit edilmelidir.

BULGU 3: Ön Mali Kontrole Tabi Sözleşmenin Strateji Başkanlığı İç Kontrol Dairesinin Kontrolünden Geçmeden İmzalanması

İhale kanunlarına tabi olmayan sözleşme tasarılarının harcamadan önce ön mali kontrol için Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmediği görülmüştür.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı “Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi” nin 10’uncu maddesinde; *“Harcama birimlerinin, ihale kanunlarına tabi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı mal ve hizmet alımları için bir milyon Yeni Türk Lirasını, yapım işleri için iki milyon Yeni Türk Lirasını aşanlar kontrole tabidir. Bu tutarlara katma değer vergisi dâhil değildir.*

Kontrole tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları, bunlara ilişkin tüm bilgi ve belgeleri içerecek şekilde oluşturulan iki nüsha işlem dosyası, harcama yetkilisi tarafından sözleşme imzalanmadan ve idare taahhüt altına girmeden önce Başkanlığa gönderilir.

...” düzenlemesi bulunmaktadır.

“.....AŞ.” den e-devlet uygulamaları bağlamında yapılacak alımlar 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’ndan istisna edilmiştir. Bu şirketle Maden İşleri Genel Müdürlüğü arasında 14.09.2017 tarihinde 6.993.500,00 TL bedelle “Elektronik Madencilik İşlemleri Yönetim Bilgi Sistemi Kurulması” işine ait sözleşme imzalanmıştır. Bu sözleşme ön mali kontrole tabi olmasına rağmen Strateji Başkanlığı İç Kontrol Dairesinin kontrolünden geçmeden imzalanmıştır.

Kamu idaresi cevabında; Aynen "01/03/2017 tarihindeA.Ş. ile Bakanlığımız Merkez Teşkilatı, Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlarımızı kapsayacak bir çerçeve sözleşme yapılmıştır. Bu sözleşme ile; bilgi teknolojilerini ve bilgi güvenliğini ilgilendiren tüm projelerde koordineli şekilde çalışmalar yapılması ve mükerrer yatırımların önlenmesi amaçlanmıştır. Hazırlanan E-Maden sözleşmesinin, Strateji Başkanlığı İç Kontrol Dairesinin kontrolünden geçmeden imzalanması sehven atlanmış olup bundan sonraki sözleşmelerde bu hususta daha dikkatli davranılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bakanlık tarafından yapılan açıklamada *"... E-Maden sözleşmesinin, Strateji Başkanlığı İç Kontrol Dairesinin kontrolünden geçmeden imzalanması sehven atlanmış olup bundan sonraki sözleşmelerde bu hususta daha dikkatli davranılacaktır."* denilmektedir. Bu husus takip eden denetimlerde izlenecektir. Ancak Strateji Geliştirme

Başkanlığının 09.01.2017 tarih ve 30767824-612.02E.58 sayılı oluruyla bütçe giderleri içerisinde KDV hariç on bin liraya kadar alımların dışındaki alımlar ön mali kontrole tabi iken 14.03.2017 tarih ve 30767824-612.02E.597 sayılı olurla bu kural kaldırılmış ve ön mali kontrol için Kanunda belirlenen tavan sınırlar konulmuştur. Bu değişikliğin ön mali kontrol sürecini etkilediği görülmektedir.

Öneri:

“Elektronik Madencilik İşlemleri Yönetim Bilgi Sistemi Kurulması” işine ait sözleşme ön mali kontrole tabi olmasına rağmen Strateji Başkanlığı İç Kontrol Dairesinin kontrolünden geçmeden sehven imzalanmışsa Bakanlık personelinin mali konularda eğitime tabi tutulması gerekir.

Diğer taraftan Strateji Geliştirme Başkanlığının 09.01.2017 tarih ve 30767824-612.02E.58 sayılı olurunun kaldırılarak 14.03.2017 tarih ve 30767824-612.02E.597 sayılı olurla ön mali kontrol için Kanunda belirlenen tavan sınırın belirlenmesine yönelik değişikliğin bütçe giderleri üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi önerilir.

BULGU 4: Yargı Kararının Geç Uygulanması Sebebiyle Bütçe Giderlerinde Artış Meydana Gelmesi

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı aleyhine açılıp Ankara 15. İdare Mahkemesi tarafından görülen 2016/382 Esas ve 2016/5267 Karar numaralı dava 30.11.2016 tarihinde Bakanlık aleyhine karara bağlanmış ancak bu yargı kararının gereği zamanında yerine getirilmediğinden karşı taraf icraya başvurmuş ve Bakanlığın bütçe giderlerinde artış meydana gelmiştir.

1-) Söz konusu mahkeme kararında Bakanlık tarafından gelir kaydedilen 300.000,00 TL tutarındaki teminatın yasal faiziyle iadesine ayrıca, 20.588,50 TL yargılama gideri ile 23.950,00 TL avukatlık ücretinin de davacıya ödenmesine karar verilmiştir.

2-) Davacı vekili 24.02.2017 tarih ve 16038 sayılı dilekçesiyle mahkeme kararında hükmedilen tutarların tarafına ödenmesini talep etmiştir. Bu durumda 11.12.2015-24.02.2015 tarihleri arasındaki 34.767,12 TL yasal faizin hesaplanmasıyla birlikte davacıya ödenecek toplam tutar 379.305,62 TL olarak görülmektedir.

3-) Davacı vekili 27.02.2017 tarih ve 5 sıra numaralı serbest meslek makbuzunu düzenleyerek 23.950,00 TL tutarındaki avukatlık ücretinin de ödenmesi için bu makbuzu

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğüne teslim etmiştir.

4-) 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28'inci maddesinde;

“1.Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez...”

2. Konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile her türlü davalarda hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderleri, davacının veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu bildirim tarihinden itibaren, birinci fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yatırılır. Birinci fıkrada belirtilen süreler içinde ödeme yapılmaması halinde, genel hükümler dairesinde infaz ve icra olunur.

...” Düzenlemeleri bulunmaktadır.

5-) Bakanlık yargı kararının gerektiği ödemeyi 30 günlük süre içinde yapmamıştır.

6-) Davacı vekili alacaklarının tahsili için İcra Müdürlüğüne müracaat etmiştir.

7-) Bakanlık 24.07.2017 tarih ve 19627 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişiyle borç aslı olan 300.000,00 TL ve 06.07.2017 tarih ve 19594 yevmiye numaralı ödeme emri belgesiyle de 23.950,00 TL tutarındaki avukatlık ücretinden 5.069,54 TL gelir vergisi tevkifatı ve damga vergisi kestikten sonra kalan 18.880,46 TL yi İcra Müdürlüğü hesabına göndermiştir. Bu tutarlar Ankara 20. İcra Müdürlüğüne hesabına 25.07.2017 tarihi itibarıyla geçmiştir.

8-) Ankara 20. İcra Müdürlüğü Bakanlığın icradaki borç miktarını 397.425,38 TL olarak güncellemiş ve bu tutardan daha önce ödenen toplam 318.880,46 TL yi düşükten sonra kalan 78.544,92 TL nin de ödenmesini istemiştir. Bu tutardan 596,16 TL damga vergisi kesildikten sonra kalan tutar 77.544,76 TL icra müdürlüğü hesabına yatırılmıştır.

9-) Yapılan hesaplamalar ve ödemelerde 20.588,50 TL yargılama giderinin dikkate alınmadığı görülmekle birlikte faizler hariç olmak üzere Kurum, sadece borcun icraya verilmesiyle 27.732,82 TL ilave avukatlık vekalet ücreti ödemek zorunda kalmıştır.

10-) Dava sonunda mahkeme ilamına göre veya icra takibi sonucu verilen kararlar

avukatlık tarifesine dayanılarak karşı tarafa yüklenilecek vekalet ücretinin Gelir Vergisi Kanununun 65 ve 66'ncı maddelerine göre serbest meslek erbabı olan avukatlara ödenmesi halinde, Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesi ve 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca sorumlularca % 20 nispetinde gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekmektedir. Kurum 23.950,00 TL tutarındaki avukatlık ücretinden 5.069,54 TL gelir vergisi tevkifatı ve damga vergisi kestikten sonra kalan 18.880,46 TL yi İcra Müdürlüğü hesabına göndermiş olmasına karşılık İcra Dairesi bu kesintileri dikkate almadan 78.544,92 TL kalan borç çıkarmış ve bu tutar icra müdürlüğü hesabına yatırılmıştır. Hal böyle olunca davacı vekilinden yapılan gelir vergisi tevkifatı ile damga vergisi iade edilmiş olmaktadır.

11-) Ankara 20. İcra Müdürlüğü tarafından davacı vekiline 11258 ve 12601 numaralı reddiyat makbuzlarıyla yapılan ödemelere bakılmış ve bu ödemelerden ceza evi harcı ve damga vergileri dışında kesinti yapılmadığı bu meyanda gelir vergisi tevkifatı da yapılmadığı görülmüştür.

12-) Yukarıdaki işlemler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı teşkilatında yer alan Hukuk Müşavirliği ile Maden İşleri Genel Müdürlüğü arasındaki eş güdümün gözden geçirilmesi ihtiyacı olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı aleyhine açılıp Ankara 15. İdare Mahkemesi tarafından görülen 2016/382 Esas ve 2016/5267 Karar numaralı dava 30.11.2016 tarihinde Bakanlık aleyhine karara bağlanmış ancak bu yargı kararının gereği zamanında yerine getirilmediğinden karşı taraf icraya başvurmuş ve Bakanlığın bütçe giderlerinde artış meydana gelmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen "MİGEM adına Bakanlığımız aleyhine açılan davalar neticesinde aleyhimize sonuçlanan mahkeme giderleri MİGEM bütçesinden ödenmektedir. Bakanlığımız aleyhine Ankara 15. İdare Mahkemesinde açılan ve 2016/382 E. 2016/5267 sayılı mahkeme kararı gereği ödeme talep edilmiştir. İlgili Mahkeme kararına istinaf yoluna gidilmesi konusunda Bakanlığımız Hukuk Müşavirliğine yazı ile bilgi verilmiş, ayrıca karara istinaden ödeme yapılıp yapılmayacağı konusunda yazı ile bilgi istenmiştir. Ruhsat sahibi vekili avukat tarafından Ankara 20. İcra Müdürlüğüne icra takibi başlatılmıştır. İcra ödemesi için Genel Müdürlük Makamından olur alınmıştır. Ruhsat sahibine ait teminat iadesi, bütçemizin red ve iadeler hesabından yatırılmıştır. Kalan alacak için icra yolu ile yeniden talep edilmiş, icra dairesine yapılan ödemede tevkifat kesintisi yapılmadan dosya kapatılmıştır. Mahkeme kararı gereği vekil avukat tarafından verilen serbest meslek

makbuzunda belirtilen stopaj % 20 vergi giderinin beyan edilip edilmediği hakkında ilgili Vergi Dairesine yazı yazılmış olup işlemleri takip edilmektedir. Bakanlığımız Hukuk Müşavirliği ile MİGEM arasında işlemlerin hızlı ve akıcı bir şekilde yapılması gözden geçirilecek olup bütçe giderlerinde artış meydana gelmemesi hususunda gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Bakanlık tarafından yapılan açıklamada Hukuk Müşavirliği ile MİGEM arasındaki işlemlerin hızlı ve akıcı bir şekilde yapılması hususunun gözden geçirileceği ayrıca bütçe giderlerinde artış meydana gelmemesi hususunda da gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmekle birlikte bulgu konusu olayda gecikmenin nereden ve ne şekilde ortaya çıktığı ile bütçe giderinde artış meydana gelmesi sebeplerine değinilmemiştir. Konu takip eden denetimlerde izlenecektir.

Öneri:

Bakanlığın taraf olduğu davaların büyük bir çoğunluğunun MİGEM'le ilgili olduğu görüldüğünden MİGEM' de hukuk müşaviri görevlendirilmesi ve Bakanlık aleyhine karara bağlanmış ve kesinleşmiş yargı kararlarının gereklerinin zamanında yapılmaması sonucunda Bakanlığın bütçe giderlerinde artış meydana gelmesine sebep olan personelin tespiti ile varsa kamu zararının belirlenmesi için konunun Denetim Hizmetleri Başkanlığına gönderilerek soruşturması önerilir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 20.0		Adı : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI		Yılı : 2017			
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2017		PASİF HESAPLAR		N Yılı 2017	
1 DÖNEN VARLIKLAR		28.671.721,58		3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		616.967.790,57	
10 HAZIR DEĞERLER		8.368.608,59		32 FAALİYET BORÇLARI		28.135.473,85	
102 BANKA HESABI		8.076,34		320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		135.473,85	
104 PROJE ÖZEL HESABI		8.360.532,25		325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ HESABI		28.000.000,00	
12 FAALİYET ALACAKLARI		13.906.463,34		33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		588.832.316,72	
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		8.808.143,38		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		582.467.594,94	
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI		5.285.308,67		333 EMANETLER HESABI		26.364.721,78	
128 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		13.010,89		4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		15.572.660,42	
14 DİĞER ALACAKLAR		991.057,69		43 DİĞER BORÇLAR		1.145,00	
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		991.057,69		430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		1.145,00	
15 STOKLAR		1.220.112,18		47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		15.571.515,42	
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI		1.220.112,18		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI		15.571.515,42	
16 ÖN ÖDEMELER		4.185.479,20		5 ÖZ KAYNAKLAR		-208.841.802,97	
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI		4.185.479,20		50 NET DEĞER		2.074.540.330,37	
2 DURAN VARLIKLAR		395.026.926,44		500 NET DEĞER HESABI		2.074.540.330,37	
23 KURUM ALACAKLARI		68.238.198,98		51 DEĞER HAREKETLERİ		3.271.447.791,42	
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI		68.238.198,98		519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI		3.271.447.791,42	
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		326.788.727,46		57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		55.213.976,79	
250 ARAZI VE ARSALAR HESABI		308.097.012,00		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		55.213.976,79	
252 BİNALAR HESABI		1.916.777.292,00		58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI		-3.018.462.905,32	
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		5.208.723,68		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-3.018.462.905,32	
254 TAŞITLAR HESABI		4.807.789,92		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		-2.591.580.996,23	
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		25.683.168,65		591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)		-2.591.580.996,23	
257 BİRİKİMİ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-1.048.890.775,78					
258 YAPILMAMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI		14.907.518,99					
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		0,00					
260 HAKLAR HESABI		15.140.740,85					
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI		314.974,92					
268 BİRİKİMİ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-15.465.715,77					
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		0,00					
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR		425.028,61					
299 BİRİKİMİ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-425.028,61					
AKTİF TOPLAMI		423.698.648,02		PASİF TOPLAMI		423.698.648,02	
Bilanço Dipnotları :							
600 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI		237.266.100,00					
601 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI		-2.310.390.000,00					
602 BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ HESABI		2.073.323.900,00					

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 20.0	Adı : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	Yıl : 2017
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	315.411.332,79	
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	315.411.332,79	
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	9.581.245,36	
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	9.581.245,36	
948 BAŞKA BİRLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	2.030.461,28	
949 BAŞKA BİRLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	2.030.461,28	

Kurum Kodu : 20.0	Adı : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	Yılı : 2017
-------------------	---	-------------

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	GİDERLER HESABI	3.755.976.924,98	600	GELİRLER HESABI	1.164.395.928,75
630 01	Personel Giderleri	86.815.857,00	600 01	Vergi Gelirleri	24.166.138,28
630 01 01	Memurlar	78.447.410,12	600 01 01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	8.016.855,58
630 01 02	Sözleşmeli Personel	2.705.188,43	600 01 03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	2.276.142,07
630 01 03	İşçiler	4.972.428,61	600 01 05	Damga Vergisi	13.556.002,35
630 01 04	Geçici Personel	890.828,84	600 01 06	Harçlar	317.138,28
630 02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	14.648.076,77	600 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	438.870.498,79
630 02 01	Memurlar	12.902.440,39	600 03 01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	438.618.212,54
630 02 02	Sözleşmeli Personel	546.151,51	600 03 06	Kira Gelirleri	252.288,25
630 02 03	İşçiler	1.087.839,72	600 04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	25.346.905,75
630 02 04	Geçici Personel	111.838,15	600 04 01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	25.281.173,87
630 03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.250.121.617,29	600 04 03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	65.732,08
630 03 02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	1.183.587.288,58	600 05	Diğer Gelirler	671.355.939,08
630 03 03	Yolluklar	8.254.855,79	600 05 01	Faiz Gelirleri	34.910,17
630 03 04	Görev Giderleri	2.501.172,58	600 05 02	Kişî ve Kurumlardan Alınan Paylar	21.582.182,68
630 03 05	Hizmet Alımları	54.371.161,97	600 05 03	Para Cezaları	18.788.498,98
630 03 06	Temsil ve Tanıtım Giderleri	298.064,88	600 05 09	Diğer Çeşitli Gelirler	630.980.347,25
630 03 07	Menkul Mal, Gayrimaddî Hak Alım, Bakım ve Onarım	508.002,01	600 11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	4.624.212,65
630 03 08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	2.802.191,48	600 11 01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur	4.624.212,65
630 05	Cari Transferler	107.859.185,35	600 25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	32.234,20
630 05 02	Hazine Yardımları	85.841.300,00	600 25 01	Gen BütKap Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	23.407,80
630 05 03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	1.151.935,88	600 25 02	Özel BütKap Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	8.826,40
630 05 04	Hane Halkına Yapılan Transferler	17.772.528,94			
630 05 06	Yurtdışına Yapılan Transferler	3.093.419,55			
630 07	Sermaye Transferleri	334.565.000,00			
630 07 01	Yurtiçi Sermaye Transferleri	334.565.000,00			
630 11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	2.102.236,24			
630 11 01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur	2.102.001,49			
630 11 99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	234,75			
630 12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	4.110.279,14			
630 12 01	Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklan	2.713.583,47			
				NET GELİR TOPLAMI :	1.164.395.928,75

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 20.0	Adı : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	Yılı : 2017
-------------------	---	-------------

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630 12 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinde	1.377,86			
630 12 05	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid	1.395.318,01			
630 13	Amortisman Giderleri	1.921.448.341,40			
630 13 01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	1.920.078.446,16			
630 13 02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	1.371.895,24			
630 14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	2.573.596,20			
630 14 01	Kırtasiye Malzemeleri	1.872.188,31			
630 14 02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	14.881,82			
630 14 03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	28.058,68			
630 14 04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	11.983,89			
630 14 05	Temizleme Ekipmanları	49.468,44			
630 14 06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiyeye Malzemeleri	213.228,14			
630 14 07	Yiyecek	5.677,72			
630 14 08	İçecek	41.466,57			
630 14 10	Zirai Maddeler	18.770,38			
630 14 12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	174.739,53			
630 14 13	Yedek Parçalar	62.336,82			
630 14 14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	21.078,97			
630 14 15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	20.679,50			
630 14 99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	41.040,44			
630 20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	40.208,28			
630 20 02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	40.208,28			
630 25	Kamu İd Bedelsiz Ol Devr Mali Olmayan Varlıklardan Kay Gid	68.458,03			
630 25 01	Genel Bütçe Kap Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	59.831,83			
630 25 02	Özel Bütçe Kap Kamu İd Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	8.626,40			
630 30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	31.624.069,05			
630 30 06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	31.624.069,05			
630 99	Diğer Giderler	0,23			
630 99 99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	0,23			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 20.0	Adı : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	Yılı : 2017
-------------------	---	-------------

Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
-----------------	--------------	--------------	-----------------	--------------	--------------

GİDERLER TOPLAMI (A)	3.755.976.924,98				
GELİRLER TOPLAMI (B)	1.164.395.928,75				
İNDİRİM ;ADE;ISKONTO TOPLAMI (C)	0,00	NET GELİR (D= B- C)	1.164.395.928,75	FAALİYET SONUCU D- A	-2.591.580.996,23